

Vergadering van de gemeenteraad van 10 september 2014

Portefeuillehouder : P.P.H. Sterk

Behandelend ambtenaar : Mieke Kuijpers
en: Saskia Doek

Nummer raadsvoorstel: RAD-001011

Doorkiesnummer : (0495) 57 58 47

Agendapunt: -

ONDERWERP

Besluiten vast te stellen het Wmo Beleidsplan 2015-2016

AANLEIDING EN DOELSTELLING

De rijksoverheid hervormt de zorg. Daarom wordt de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning van kracht. De Eerste Kamer heeft op 8 juli 2014 met de wet ingestemd. Met deze nieuwe Wmo krijgen gemeenten ingaande 1 januari 2015 meer verantwoordelijkheden voor het organiseren van passende ondersteuning aan huis, bij mensen die (tijdelijk) niet op eigen kracht kunnen deelnemen aan de samenleving. Met deze nieuwe Wmo worden nog meer zorgtaken gedecentraliseerd naar de gemeenten. De nieuwe wet verplicht gemeenten voor 1 november 2014 een nieuw Wmo beleidsplan en een nieuwe Wmo verordening vast te stellen.

Het Beleidsplan Wmo, regio Midden-Limburg West, Klaar voor de start 2015-2016, is opgesteld samen met de gemeenten Nederweert en Leudal. (Zie bijlage 1).

PROBLEEMSTELLING

Gemeenten worden per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de huidige AWBZ-functies Begeleiding, Kortdurend verblijf en het doelgroepenvervoer dat hiermee samenhangt. De decentralisatie past bij het voornemen van de rijksoverheid om zorg dichterbij de burger te organiseren. Daarbij is de insteek dat burgers zo veel mogelijk hun eigen kracht en sociale netwerk inzetten om problemen op te lossen. Dit noemen we de kanteling. De decentralisatie gaat ook gepaard met bezuinigingen, waarbij het aantal kwetsbare inwoners die zorg nodig hebben niet zal afnemen. Veranderingen in het sociale domein raakt veel mensen direct. Aandacht voor de vraag en positie van de klant maar ook voor die van de zorgaanbieders en hun personeel speelt hierbij een belangrijke rol.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Gemeenten moeten de ondersteuning van kwetsbare burgers regelen. De uitdaging is om een nieuwe balans te vinden tussen eigen verantwoordelijkheid en overheidssteun, tussen beschikbare middelen en haalbaarheid. De decentralisatie in combinatie met de bezuinigingstaakstelling vraagt om een omslag bij gemeenten, zorgaanbieders en burgers.

Het Beleidsplan Wmo gaat uit van de volgende oplossingsrichtingen:

- De focus voor 2015 ligt op "klaar voor de start". De dienstverlening aan de burger die zich met een ondersteuningsvraag bij de gemeente meldt, moet vanaf 1 januari 2015 op een goede manier geregeld zijn. Continuïteit van ondersteuning door AWBZ geïndiceerde burgers die onder het overgangsrecht vallen moet geborgd zijn. Deze nieuwe doelgroepen moeten op een adequate wijze een beroep kunnen doen op de Wet maatschappelijke

ondersteuning. Burgers, zorgaanbieders, maatschappelijke partners en gemeenten moeten wennen aan de nieuwe situatie.

- De gemeente Weert gaat uit van een "zachte landing", invoering van de herzieningen in fases. In 2015 en 2016 doen we ervaringen op met nieuwe doelgroepen en aanbieders. We gaan de dialoog aan door het voeren van Keukentafelgesprekken met mensen die nu nog ondersteuning vanuit de AWBZ krijgen. Dit verschaft inzicht om verder te werken aan innovatie en herschikking van het aanbod.
- Er wordt gewerkt aan een vernieuwend aanbod voor burgers met een ondersteuningsvraag. Van dit vernieuwend aanbod is al sprake bij de hulp bij het huishouden. In de Wmo 2015 worden nog maar twee soorten voorzieningen genoemd namelijk algemene- en maatwerkvoorzieningen. Hulp bij het huishouden komt in de nieuwe Wmo niet meer voor. Dit betekent niet dat de gemeente hulp bij het huishouden niet meer hoeft in te zetten. Als na onderzoek blijkt dat dit de meest passende oplossing is in een individuele situatie, zal deze worden ingezet. Het rijk heeft aangekondigd dat de gemeenten in 2015 40% minder budget krijgen voor de hulp bij het huishouden. De Gemeente Weert treft nu al maatregelen om deze budgetverlaging op te vangen. Gemeente en zorgaanbieders zijn een intentieovereenkomst aangegaan om te komen tot resultaatfinanciering. Hierin is afgesproken dat zorgaanbieders en gemeente gezamenlijk komen tot een aanpassing van de hulp bij het huishouden binnen het beschikbare budget. Er wordt uitgegaan van het resultaat, een schoon en leefbaar huis, in plaats van het aantal uren hulp. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de eigen mogelijkheden van mensen en die van hun sociale netwerk. De gemeente bepaalt de toegang, maar koppelt dit niet langer aan een indicatie in uren. Hoe het resultaat wordt bereikt en wat hiervoor aan de kant van de aanbieder wordt ingezet, komen klant en zorgaanbieder samen overeen. Het resultaat moet tot stand komen op basis van eigen kracht/niet professionele hulp/ondersteuning en inzet van professionele hulp per week. De zorgaanbieders achten het mogelijk met een gemiddelde van 2,3 uur per week de activiteit verantwoord uit te voeren. Deze werkwijze past binnen de uitgangspunten van de kanteling: eigen kracht, eigen netwerk, met aanvullende professionele ondersteuning waar dat nodig is. De afspraken worden vastgelegd in een ondersteuningsplan dat door beide partijen wordt ondertekend en dat bij de gemeente wordt aangeleverd. De communicatie richting burgers waarbij aangegeven wordt dat de hulp bij het huishouden gaat veranderen is hierbij van groot belang. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en zorgaanbieders.
- De rijksbudgetten vormen het vertrekpunt voor de inkoop van algemene- en maatwerkvoorzieningen. De Wmo budgetten zijn beperkt. Versterking en mogelijk uitbreiding van algemene voorzieningen kan er voor zorgen dat het gebruik van maatwerkvoorzieningen betaalbaar blijft.
- Het personeel wordt geschoold om te kunnen voldoen aan de nieuwe competenties en kwaliteiten die er worden verwacht. Wij doen dat in samenwerking met Nederweert en Leudal.
- Het accent ligt de komende tijd op transitie (overname en organisatorische inbedding van de nieuwe taken). De transformatie (het omvormen van de voorzieningen) vraagt om een langere adem.

COMMUNICATIE

Communicatie met burgers en partners is essentieel om de decentralisatie te laten slagen.

Website

Recentelijk is de website www.eigenkrachtsamenaanpakken.nl verschenen. Hierop wordt achtergrond informatie en nieuws verstrekt over de decentralisatie van de zorgtaken.

Informatiebijeenkomsten

In het najaar organiseert de gemeente bijeenkomsten, waarin informatie over de nieuwe taken wordt verstrekt. Deze bijeenkomsten worden samen georganiseerd met de zorgaanbieders. De voorbereidingen hiervoor zijn momenteel aan de gang.

WMO Platform

Het Beleidsplan Wet maatschappelijke ondersteuning, regio Midden-Limburg West Klaar voor de start 2015-2016, is op 12 mei 2014 met het platform besproken. Over het algemeen kan het Wmo-platform zich vinden in het Beleidsplan. Het plan sluit aan bij hetgeen in de Kadernota Wmo is voorgesteld. Wel is er een aantal aandachtspunten genoemd:

- Wet langdurige zorg

Het platform heeft zorgen over de afstemming tussen de Wmo en de Wet langdurige zorg. Afspraken met de zorgverzekeraar zijn nodig.

- Communicatie

Communicatie met de burgers over deze ingrijpende veranderingen in de Wmo is belangrijk. Zowel bij de burgers die ondersteuning nodig hebben, als bij de burgers die deze ondersteuning gaan leveren is een cultuuromslag nodig. Van "daar zorgt de gemeente voor, want daar heb ik recht op", naar "wat kan ik zelf doen en hoe kan de gemeente daar nog bij ondersteunen". De recentelijk verschenen website moet ook voor mensen met een beperkingen toegankelijk zijn.

- Mantelzorg

Mantelzorgondersteuning blijft belangrijk: veel mantelzorgers zijn overbelast. Dat daar de komende jaren verder beleid op wordt ontwikkeld, vindt het platform een goede zaak.

- PGB

Het Wmo-platform constateert dat de beleidslijn PGB in het Beleidsplan recht doet aan de kerngedachte van de Wmo "eigen kracht en zelfregie".

- Cliëntondersteuning

In de Wmo 2015 is opgenomen dat vanuit de Wmo cliëntondersteuning georganiseerd moet worden voor het gehele sociale domein. Cliëntondersteuning moet kosteloos worden aangeboden. Men ondersteunt het voornemen om nader te onderzoeken of cliëntondersteuning in de toekomst ook door andere partners kan worden uitgevoerd.

- Doelgroepenvervoer

Het platform kan instemmen met het anders organiseren van het doelgroepenvervoer. Efficiënt en onafhankelijk doelgroepenvervoer kan mede bereikt worden door het instellen van een regiecentrale. Voor 2015 en 2016 moet een overgangsregeling worden uitgewerkt. Ook hierbij zal moeten worden samen gewerkt op schaalniveau Limburg Noord en/of Midden Limburg.

- Hulp bij het huishouden

De Intentieovereenkomst Hulp bij het Huishouden geeft volgens het platform aan dat er naar een oplossing is gezocht die zoveel als mogelijk recht doet aan de ondersteuning van kwetsbare burgers. Het gekozen scenario van resultaatfinanciering biedt tevens de garantie dat de Hulp bij het Huishouden uitgevoerd kan worden binnen het beschikbare budget, maar ook met aandacht voor de positie van de cliënten en die van de zorgaanbieders en hun personeel.

Het platform spreekt haar waardering uit voor het feit dat de gemeente "de grenzen heeft opgezocht" en alles in het werk stelt een zogenaamde "zachte landing" te realiseren."

Inspraak

Het concept-beleidsplan Wmo is in Weert, Nederweert en Leudal ter inzage gelegd voor alle betrokkenen. Relevante ketenpartners en cliëntorganisaties zijn afzonderlijk op de inspraak geattendeerd. De inspraakprocedure heeft gelopen van 11 juni 2014 tot 9 juli 2014.

In de drie gemeenten zijn zowel via email als per brief reacties op het ontwerp ingediend. In totaal zijn er 13 reacties ontvangen. Een overzicht van de ontvangen reacties treft u aan in bijlage 3. Een aantal van de ontvangen reacties stemt volledig in met het concept-beleidsplan.

Op basis van de overige ontvangen reacties wordt voorgesteld het concept-beleidsplan op drie onderdelen aan te passen. (Zie bijlage 2) Daarnaast wordt voorgesteld om de paragraaf met betrekking tot de inkomensondersteunende maatregelen (par. 4.4.5) aan te passen en een aparte paragraaf toe te voegen omtrent de communicatie (par.6.4.)

Een overzicht van de wijzigingsvoorstellen is eveneens bij dit voorstel gevoegd.

Het verheugt ons te constateren dat diverse reflectanten uitgebreid hun visie met ons delen over de wijze waarop ze met ons mee wensen te denken over de invulling van het toekomstige Wmo-beleid. Wij zullen uiteraard van het aanbod gebruik maken bij de verfijning van het beleid. Wij

constateren ook een grote mate van betrokkenheid bij de nieuwe taken waarvoor de gemeenten zich in het kader van de decentralisatie geplaatst zien. Zorgaanbieders maar ook individuele burgers tonen grote bereidheid om samen de schouders er onder te zetten om de taakuitvoering van de nieuwe Wmo op een goede wijze gestalte te geven.

Raadsinformatiebijeenkomst

De raad is geïnformeerd via een raadsinformatiebrief en een inforaad gehouden op 11 juni 2014.

EVALUATIE

Het Wmo beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd.

We streven uiteindelijk naar één beleidsplan voor het gehele sociale domein, waarin samenhang met de andere 2 decentralisaties, Jeugd en Participatiewet, wordt gerealiseerd.

ADVIES RAADSCOMMISSIE

VOORSTEL COLLEGE

Besluiten om vast te stellen het Wmo Beleidsplan 2015-2016

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-001011

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 augustus 2014;

b e s l u i t :

Vast te stellen het Wmo Beleidsplan 2015-2016

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 10 september 2014.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans